

Laki

Museovirastosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Toimiala

Museovirasto on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle kuuluva virasto, joka toimii monimuotoisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön suojeluun, kansallisen kulttuuriomaisuuden ja kokoelmien kartuttamiseen, säilyttämiseen ja hallintaan, näitä koskevan tiedon tuottamiseen ja välittämiseen, museotoimintaan sekä museoalan kehittämiseen liittyvissä tehtävissä.

2 §

Tehtävät

Museoviraston tehtävänä on:

- 1) toimia kulttuuriperinnön ja -ympäristön suojelun asiantuntijaviranomaisena;
- 2) vastata arkeologisen kulttuuriperinnön ja, jollei asia kuulu muun viranomaisen toimialaan, kulttuuriympäristön suojelusta ja valvonnasta;
- 3) säilyttää, tutkia, esitellä ja tulkita aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä;
- 4) harjoittaa museotoimintaa ylläpitämällä Suomen kansallismuseota kansallisena kulttuurihistorian museona;
- 5) huolehtia osaltaan aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä ja kulttuuriomaisuutta koskevan tiedon tuottamisesta, välittämisestä, tallentamisesta, säilyttämisestä, saatavuudesta ja saavutettavuudesta sekä edistää sen hallintaa ja siihen perustuvaa tutkimusta;
- 6) vastata museoalan ja museoiden kulttuuriympäristötoiminnan valtakunnallisesta ohjaamisesta ja kehittämisestä asiantuntijaviranomaisena;
- 7) huolehtia Suomenlinnan maailmanperintökohteesta sekä muista viraston hallintaan kuuluvista alueista niiden säilyttämisestä, hallinnosta, hoidosta, ylläpidosta, kehittämisestä ja esittelystä;
- 8) toimia kulttuuriesineiden tullialueelle siirtämisestä ja tuonnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/880 4 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena;
- 9) hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriön määräämät tehtävät.

Museoviraston tehtävänä on lisäksi hoitaa muinaismuistolaissa (295/1963), rakennusperinnön suojelemisesta annetussa laissa (498/2010), kulttuuriesineiden maastaviennin rajoittamisesta annetussa laissa (933/2016), museolaissa (314/2019) ja muussa lainsäädännössä sille säädetyt tehtävät.

3 §

Toimipaikat

Museovirasto päättää toimipaikoistaan ja niiden sijoittamisesta.

4 §

Organisaatio

Museovirastossa on Suomen kansallismuseo ja Suomenlinnan hoitokunta. Viraston muista toimintayksiköistä määrätään työjärjestyksessä.

Museoviraston hallinnassa olevien, Suomen kansallismuseon toimintaan liittyvien museokokoelmien hallinta kuuluu virastossa Suomen kansallismuseon toimialaan.

Suomen kansallismuseo -toimintayksikön päällikkönä on ylijohtaja. Ylijohtajan nimittää opetus- ja kulttuuriministeriö viiden vuoden määräajaksi, jollei erityisestä syystä ole perustetta nimittää tätä lyhyemmäksi määräajaksi. Suomen kansallismuseon henkilöstön nimittää tai ottaa ylijohtaja.

5 §

Suomenlinnan neuvottelukunta

Museoviraston yhteydessä toimii Suomenlinnan neuvottelukunta, jonka tehtävänä on edistää Suomenlinnan maailmanperintökohteen toimintaan ja ylläpitoon liittyvää yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään neuvottelukunnan kokoonpanosta, nimittämisestä ja toimikaudesta. Neuvottelukunnan kokoontumisesta ja asioiden käsittelystä määrätään viraston työjärjestyksessä.

6 §

Kiinteistöhaltijavirasto

Museovirasto hallitsee oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta annetussa laissa (973/2002) tarkoitettua valtion kiinteistövarallisuutta Suomenlinnan alueella. Viraston hallintaan kuuluvista alueista ja rakennuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Maksut

Poiketen siitä, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään, maksuja pääsystä Museoviraston alaisiin museoihin, näyttelyihin ja yleisölle tarkoitettuihin tilaisuuksiin ja esittelyihin sekä maksuja viraston hallinnassa oleviin kokoelmiin liittyvistä palveluista voidaan alentaa tai jättää maksu kokonaan perimättä, jos se on opetuksen, tieteen tai muuten yleisen edun kannalta tarkoituksenmukaista.

Poiketen siitä, mitä valtion maksuperustelaisissa säädetään, liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden viraston rakennusten ja niissä sijaitsevien tilojen vuokraamiseen ja käyttöön liittyviä maksuja voidaan kulttuuripoliittisista syistä alentaa siten, että tiloista peritään kulloinkin käyvän hintatason mukainen maksu, tai jos sitä on

pidettävä valtion edun mukaisena, maksu saa olla käypää alempi tai sen perimisestä voidaan luopua.

8 §

Muutoksenhaku

Museoviraston 2 §:n 8 kohdassa mainitun asetuksen nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaisissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Tällä lailla kumotaan Museovirastosta annettu laki (282/2004) ja Suomenlinnan hoitokunnasta annettu laki (1145/1988).

Kumotussa Museovirastosta annetussa laissa tarkoitettu Museovirasto jatkaa toimintaansa tässä laissa tarkoitettuna Museovirastona henkilöstöineen sekä oikeuksineen ja velvollisuuksineen.

Suomenlinnan hoitokunnan virkasuhteisen henkilöstön asemasta säädetään valtion virkamieslain (750/1994) 2 luvussa.

Suomenlinnan hoitokunnan työsopimussuhteessa oleva henkilöstö siirtyy tämän lain voimaan tullessa Museoviraston palvelukseen työsuhteisena henkilöstönä. Määräaikaisessa työsopimussuhteessa oleva henkilö siirtyy tämän lain voimaan tullessa Museoviraston palvelukseen määräaikaisen työsopimussuhteensa keston ajaksi.

Työsopimussuhteessa oleva henkilö voidaan siirtää ilman suostumustaan, jos hänet siirretään työssäkäyntialueellaan tai työssäkäyntialueelleen. Työssäkäyntialueella tarkoitetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 10 §:n mukaista aluetta.

Siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen katsotaan siihen liittyvien etuuskien määräytymisen kannalta jatkuneen valtiolla yhdenjaksoisena.

Museovirastoon siirtyvä henkilö on edelleen kelpoinen tehtäviinsä tai niitä vastaaviin tehtäviin.

Suomenlinnan hoitokunnan vireillä olevat asiat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Museovirastolle. Mainitusta ajankohdasta lukien Museovirastolle siirtyvät myös Suomenlinnan hoitokunnan sopimukset, lukuun ottamatta virastokohtaista virka- ja työehtosopimusta, ja sitoumukset sekä niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet.

Museoviraston ja Suomenlinnan hoitokunnan on Museoviraston pääjohtajan johdolla valmisteltava Museoviraston työjärjestys ja järjestettävä hallinto- ja muut tukipalvelut niin, että tämän lain mukainen toiminta voi alkaa 1 päivänä tammikuuta 2026.

Muussa lainsäädännössä oleva viittaus Suomenlinnan hoitokuntaan katsotaan tämän lain tultua voimaan viittaukseksi Museovirastoon.

Naantalissa ja Helsingissä 4.7.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Opetusministeri Anders Adlercreutz